

- SAMPSON, F. W., 1911, *Ann. Mag. nat. Hist.* (8) 8 : 381—384.
 ———, 1921, *Ann. Mag. nat. Hist.* (9) 7 : 25—37.
 ———, 1922, *Ann. Mag. nat. Hist.* (9) 10 : 145—152.
 SCHEDL, K. E., 1936, *Journ. F.M.S. Mus.* 18 : 19—35.
 ———, 1936a, *Philipp. J. Sci.* 60 (1) : 59—69.
 ———, 1939, *Journ. F.M.S. Mus.* 18 : 327—364.
 ———, 1942, *Kolonialforstl. Mitt.* 5 (2—3) : 169—218.
 ———, 1951, *Tijds. Ent. (1950)*, 93 : 41—98.
 ———, 1955, *Ent. Arb.* 6 : 272—310.
 ———, 1958, *Tijds. Ent.* 101 (3—4) : 141—155.
 WESTWOOD, J. O., 1834, *Trs. ent. Soc. Lond.* 1 : 34—36.
 WOOD, S. L., 1954, *Univ. Kansas Sci. Bull.* 36 (2) (15) : 959—1089.
 ———, 1960, *Insects of Micronesia*, 18 (1) : 1—73.
 WURTH, T., 1908, *Meded. Alg. Proefst. Salatiga*, 2e ser. 3 : 63—78.

Aantekeningen over Hymenoptera, V

door

G. VAN DER ZANDEN

Bij het determineren van in voorgaande jaren verzameld materiaal vond ik de volgende voor ons land nog slechts enkele malen, of in het geheel niet, vermelde soorten:

51. *Halictus setulosus* Strand, f. nov. spec. Een ♀, gevangen 17.VIII.1958 te Colmond, werd door Dr. J. NOSKIEWICZ als deze soort gedetermineerd. Het eigenlijke verspreidingsgebied ligt in Oost- en Midden-Europa. F. K. STOECKERT (1954) vermeldt ook enkele exemplaren uit Duitsland.

52. *Nomada furva* Pnz. ♀, Gronsveld, 2.VI.1957.

53. *Nomada femoralis* Mor. ♀, Eindhoven, 3.VI.1951 en ♀, Baarlo, 20.VI.1942.

54. *Nomada sexfasciata* Pnz. Eindhoven, ♀, 25.V.1953 en ♂, 28.V.1951.

55. *Nomada flavoguttata* K. ♂, Diepenveen, 12.V.1950. Deze soort heb ik buiten Limburg alleen van Vledder en Eindhoven vermeld gevonden.

56. *Sphecodes scabricollis* Wesm. ♂, 8.IV.1929 te Wageningen en ♀, 29.VI.1927 te Berkel-Enschot, beide afkomstig uit de collectie-VAN GIERSBERGEN.

57. *Sphecodes ferruginatus* v. Hag. ♂, Nuth, 7.VIII.1954.

58. *Sphecodes fasciatus* v. Hag. ♀, 31.V.1958 te Markelo; twee ♀♀, mei 1953 te Diepenveen; ♂, 28.VIII.1928 te Boxtel; ♀, 29.IV.1926 te Wageningen. Dit is naast *Sph. miniatus* v. Hag. wel onze kleinste inlandse *Sphecodes* en daarvoor ontsnapt hij waarschijnlijk vaak aan de aandacht.

59. *Crabro (Ectemnius) quadricinctus* F. ♀, gevangen 22.VI.1938 te Utrecht. Is verspreid over een groot deel van Europa, ook in Canada en de V.S. Uit ons land van een zevental plaatsen vermeld.

60. *Crabro (Ect.) lituratus* Pnz. ♀, Gulpen, 15.VII.1938 (leg. TEUNISSEN) en Moustier sur Sambre, aug. 1956 (leg. VIEUJANT).

61. *Nemeritis raphidiaae* Kriechb., f. nov. spec. In 1958 kreeg ik van deze sluipwesp een exemplaar, dat was gekweekt uit een op een N.J.N.-excursie bij Oosterwijk verzamelde *Raphidia*-larve. Dr. BETREM determineerde het dier, dat hem

werd afgestaan voor zijn collectie. Inderdaad parasiteert *raphidiae* ook volgens de auteur (*Entom. Nachr.* 18 : 234, ♀, 1892) bij de larven van *Raphidia* soorten (de „kameelhalsvliegen“).

Bij buitenlands materiaal werden de volgende interessante soorten gevonden:

62. *Anthidium montanum* Mor. Materiaal dat de heer v. D. GOOT in 1957 uit Italië meebracht, bevatte een paartje van deze soort, gevangen 31.VII.1957, te Cave del Predil, Udine, op 1000 m hoogte. De naam geeft reeds aan, dat we dit dier in het gebergte mogen verwachten. Uit de Franse Alpen werd *montanum* reeds vermeld, uit de Italiaanse evenwel nog niet.

63. *Camptopoeum friesei* Mocs. Materiaal uit Spanje bevatte een ♂, verzameld 16.VI.1942 te Setera (Valencia).

Tenslotte zou ik mijn medeverzamelaars attent willen maken op een weinig bekende publicatie van Pater BENNO, in verband met de daarin zeer voorzichtig geopperde theorie aangaande de grenzen der verspreiding van sommige soorten in ons land. Deze grenzen zouden nl. ongeveer parallel met de kustlijn lopen.

Sommaire

Captures de Hyménoptères, rares ou partiellement nouvelles pour les pays où elles ont été capturées.

Anthidium montanum Mor. est nouveau pour les Alpes italiennes. *Camptopoeum friesei* Mors. est très rare en Espagne.

Literatuur

BENNO, P., 1953, De bijen- en wespenfauna in Montferland en het aangrenzende cultuurgebied, „De Liemers, Gedenkboek Dr. J. H. v. Heek“: 252—266.
Eindhoven, N.-Brabantlaan 21.

Berland, L., Atlas des Névroptères de France. Editions N. Boubée & Cie, 3, Place Saint-André-des-Arts, Paris (VIe); 1962. Prijs 27 NF.

In de bekende serie geïllustreerde boeken, waarin telkens een onderdeel van de Franse entomologische fauna behandeld wordt, verscheen nu het bovengenoemde werk. Het bevat vrijwel alle van Frankrijk bekende soorten behorende tot de Neuroptera (die de auteur als een superfamilie beschouwt, welke hij in verschillende families onderverdeelt) en de Mecoptera. Bovendien worden er de Trichoptera in behandeld, maar daar deze familie in Frankrijk ongeveer 200 soorten telt, kunnen hiervan alleen de meest voorkomende genoemd worden.

Het boek telt 158 pagina's en is geïllustreerd met 69 tekstfiguren, 8 platen met zwart-wit foto's en 4 gekleurde platen, waarop 26 insecten afgebeeld zijn. Vooral de foto's en de gekleurde platen zijn bijzonder mooi. Van de behandelde soorten wordt een goede beschrijving gegeven, zo mogelijk aangevuld met biologische bijzonderheden, terwijl het voorkomen in Frankrijk nauwkeurig aangegeven wordt en de verdere verspreiding in algemene termen. — LPK.